

1982, 21. ledna – Sdělení VONS č. 288 „Katolický kněz J. Duka odsouzen“ o hlavním líčení s Jaroslavem Dukou u Okresního soudu Plzeň-město a jeho odsouzení pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k propadnutí zabavených věcí státu.

Ve dnech 8. a 18. 12. 1981 probíhalo u Městského soudu v Plzni za předsednictví JUDr. Hostače¹ hlavní líčení proti katolickému knězi P. Dominikovi Jaroslavovi Dukovi, členu dominikánského řádu, který je od 24. 7. 1981 ve vazbě. Obžaloba jej vinila ze sloužení bohoslužeb, aniž k tomu měl státní souhlas, z rozmnožování náboženské literatury a z pokusu obnovit dominikánský řád. Tím vším měl naplnit skutkovou podstatu trestného činu maření dozoru státu nad církvemi (§ 178 tr. z.).² Důkazní řízení však postrádalo solidní zdůvodnění a nezaujatost. Hlavním svědkem obžaloby byl psychicky těžce nemocný paranoidní schizofrenik, který vypověděl, že se u P. Duky zúčastnil asi deseti bohoslužeb.³ Ostatní svědci, jejichž výpovědi byly pouze čteny, popřeli, že by se v bytě obžalovaného konaly bohoslužby. P. Duka připustil, že koncebroval za účasti tří dalších osob při jedné mši svaté spolu s dvěma kněžími z NSR, kteří jej navštívili 20. 7. 1981. Další bod obžaloby, který jej vinil z rozmnožování náboženské literatury, zůstal rovněž neprokázán. Při domovní prohlídce u P. Duky bylo zabaveno větší množství náboženské literatury, částečně vydané samizdatem. Jeden titul byl ve více exemplářích. V souvislosti s tím provedla StB razie v charitních domech v Kadani a na Moravci (viz sdělení VONS č. 280).⁴ Vlastnění tiskovin vydaných svépomocí není trestným činem. Pouze rozšiřování tiskovin závadného obsahu je trestné. V tomto případě se jedná jen o odbornou teologickou literaturu, jejíž obsah evidentně není zaměřen proti našemu zřízení ani nešíří politické problémy a nadto nikdo nedosvědčil, že by obžalovaný uvedené tiskoviny rozšiřoval. Absurdním se jeví 3. bod obžaloby, který viní P. Duku z pokusu

o obnovu dominikánského řádu. V roce 1950 byla v ČSSR nezákonně pozastavena a znemožněna činnost všech mužských řeholí. Žádným výnosem však nebyly řeholní řády zrušeny. Proto studium regulí určitého řádu, setkávání se řeholníků, kteří nesmějí žít trvale v komunitách, vedení způsobu života vlastního duchovní orientaci určitého řádu, veřejné nošení řeholních hábitů, společné modlitby – to vše nelze kvalifikovat podle § 178, který je aplikován na základě zákonů č. 218, 219/49 Sb. Tyto zákony pouze upravují vztah mezi církví a státem, který převzal povinnost hospodářsky zabezpečovat činnost církví. Proto se tyto zákony vztahují na osoby, které zaujímají veřejné funkce v církvi a mají zodpovědnost ve finanční a majetkové oblasti církve. Senát městského soudu v Plzni však uznal P. Duku vinným a odsoudil ho k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců. P. Duka se proti rozsudku odvolal. Ačkoli se jednalo o veřejné zasedání, směli být přítomni pouze rodiče obžalovaného. Ostatních 15 míst v jednací síni zaujali neznámí muži.

Informace o Chartě 77, r. 5, 1982, č. 1, s. 7–8.

POZNÁMKY

- ¹ Správně a celým jménem Karel Hostaš. Členy senátu byli dále soudci Václav Zábrana a Karel Havlíček. Viz rozsudek Okresního soudu Plzeň-město z 18. 12. 1981 ve věci Jaroslava Duky uložený in: ABS, vyšetřovací spis k případu Jaroslava Duky, sign. V 12555 Plzeň.
- ² Obžaloba podaná 19. 11. 1981 na Jaroslava Duku městským prokurátorem v Plzni JUDr. Karlem Andělem je uložena in: tamtéž.
- ³ Jednalo se o svědka Miloslava Lapise. V rozsudku Okresního soudu Plzeň-město jsou sice vyjádřeny jisté pochybnosti ohledně jeho psychického stavu, přesto je jeho výpověď brána v úvahu. „Při hodnocení provedených důkazů se soud zabýval především otázkou věrohodnosti výpovědi svědka Lapise. Z lékařské zprávy založené na č. 1.484 spisu bylo zjištěno, že svědek trpí paranoidní schizofrenií a postprocesuálním defektem osobnosti. Poslední zhoršení choroby bylo zaznamenáno na počátku roku 1981, duševní choroba není v současné době zcela v remissi. U svědka je nutno počítat s určitým podílem sugestibility. [sic] Při výpovědi před soudem uvedl svědek, že se cítí klidný, uvol-

něný a je schopen podle svého mínění před soudem jako svědek vypovídat. Jeho výpověď byla klidná, přiléhavě odpovídal na kladené otázky, neodbíhal od nich.“

V rozsudku bylo též uvedeno, že Jaroslav Duka „od 3. 10. 1975, kdy mu byl odejmut státní souhlas k výkonu duchovenské funkce až do svého zadržení dne 24. 7. 1981 v Plzni i nadále vykonával duchovenskou činnost tím, že nejméně v 10 případech sloužil mše pro větší počet osob z řad věřících římsko-katolické církve a především pro členy církevního řádu sv. Dominika v soukromě pořízené kapli v suterénu domu č. 50 v Revoluční ul. a podílel se na tvorbě, rozmnožování a rozšiřování náboženské literatury, aniž k tomu měl souhlas předpokládaný zákonem o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací č. 94/149 Sb“. Tamtéž.

- ⁴ Dokument č. 281. K trestnímu stíhání Jaroslava Duky a s ním souvisejícímu trestnímu stíhání Františka Lízny viz dále sdělení VONS č. 257, 292, 294 a 299, dokumenty č. 258, 293, 295 a 300.